

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри дизайну та індустрії моди
Протокол № від «09» жовтня 2025 р.

 доц. Ріпка Г. А.

Силабус курсу:

ТИПОГРАФІЯ В ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	бакалавр
<i>Спеціальність:</i>	022 «Дизайн»
<i>Рік підготовки:</i>	4
<i>Семестр викладання:</i>	весняний
<i>Кількість кредитів ЄКТС:</i>	4,5
<i>Мова(-и) викладання:</i>	українська
<i>Вид семестрового контролю</i>	Екзамен

Автор курсу та лектор:

к.т.н., доц., Мазнев Євген Олександрович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри дизайну та індустрії моди

посада

maznev@snu.edu.ua

електронна адреса

+380501667449

телефон

WhatsApp

месенджер

он-лайн

консультації

Викладач практичних занять:

к.т.н., доц., Мазнев Євген Олександрович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри дизайну та індустрії моди

посада

maznev@snu.edu.ua

електронна адреса

+380501667449

телефон

WhatsApp

месенджер

он-лайн

консультації

Анотація навчального курсу освітньої компоненти

Цілі вивчення курсу:	<p>Формування майбутнього спеціаліста як творчої особистості та підготовка до професійної діяльності у сфері графічного дизайну з поглибленим вивченням типографії як основного інструменту візуальної комунікації. Забезпечити здобувачів знаннями та навичками, необхідними для створення складних типографічних композицій, роботи з текстом, розуміння шрифтового дизайну, макротипографії та мікротипографії. Сприяти розвитку професійного типографічного мислення, відчуття ритму, пропорцій та деталізації в роботі зі шрифтом та текстом.</p> <p>Мета лекційних занять – надати знання про історію та теорію типографії, анатомію шрифту, класифікацію шрифтів, принципи читабельності та розбірливості, систему типографічних вимірювань, правила набору тексту, особливості кириличної та латинської типографії, сучасні тенденції в шрифтовому дизайні. Спрямованість на розвиток критичного мислення та професійного погляду на типографічні рішення в контексті сучасного графічного дизайну.</p> <p>Мета проведення практичних занять – сформувані практичні навички професійної роботи з типографією, включно з версткою складних текстових блоків, створенням типографічних композицій, роботою з модульними сітками, опрацюванням ієрархії тексту, налаштуванням мікротипографії; освоєння сучасних програмних засобів для роботи з шрифтами (CorelDraw, Adobe Illustrator, InDesign тощо), як основних програм типографічного дизайну та підготовки макетів до друку.</p> <p>Мета виконання самостійної роботи – поглиблення та закріплення знань, отриманих на лекціях та практичних заняттях; розвиток уміння самостійно аналізувати типографічні рішення у друкованих виданнях, web-дизайні, рекламі; формування здатності до творчого експериментування з типографією та пошуку типографічного стилю; вдосконалення навичок критичного оцінювання якості типографічного оформлення.</p>
Результати навчання:	<p><i>Знати:</i> історію розвитку типографії від винаходу друкарства до сучасності; анатомію та термінологію шрифту; класифікації шрифтів (за історичними періодами, за конструкцією, за призначенням); принципи читабельності та розбірливості шрифтів; систему типографічних вимірювань; правила макротипографії та мікротипографії; особливості кириличної типографії; правила оформлення видань різних типів; принципи поєднання шрифтів; особливості екранної типографії; технічні аспекти підготовки текстових макетів до друку; сучасні тенденції у веб-типографії та змінних шрифтах; основи створення власних шрифтів.</p> <p><i>Вміти:</i> аналізувати та класифікувати шрифти; підбирати шрифти відповідно до завдань та характеру контенту; створювати гармонійні шрифтові пари та комбінації;</p>

	працювати з модульними сітками різної складності; налаштовувати параметри тексту; створювати типографічну ієрархію в складних документах; версткати багатосторінкові видання; створювати складні типографічні композиції; працювати з текстом для різних форматів (друк, digital, motion тощо); професійно користуватися програмами для верстки та типографічних експериментів (CorelDraw, Adobe Illustrator, InDesign): підготувати макети до друку з урахуванням технічних вимог; виправляти типографічні помилки та покращувати якість верстки; адаптувати типографію для різних носіїв та форматів; критично оцінювати якість типографічних рішень.
Передумови до початку вивчення:	Для вивчення дисципліни «Типографія в графічному дизайні» здобувач вищої освіти попередньо повинен набути базові знання, пов'язані з дисциплінами «Основи композиції та кольорознавство», «Історія мистецтва та графічного дизайну», «Шрифти» освітньої програми спеціальності 022.01 «Дизайн. Графічний дизайн».

Мета курсу (набуті компетентності)

Метою викладання дисципліни «Типографія в графічному дизайні» є підготовка майбутнього спеціаліста в галузі графічного дизайну як творчої особистості, здатної професійно працювати зі шрифтами та типографією, створювати естетично досконалі та функціонально ефективні типографічні рішення для різних дизайн-проектів.

Вивчення курсу забезпечує набуття здобувачем вищої освіти наступних компетентностей:

- здатність до аналізу та синтезу типографічних рішень з урахуванням історичного контексту та сучасних тенденцій;
- здатність застосовувати принципи макро- та мікротипографії для створення високоякісних дизайн-продуктів;
- здатність працювати з модульними сітками та створювати складні багатосторінкові видання з використанням професійного програмного забезпечення (Adobe InDesign, Adobe Illustrator, CorelDraw);
- здатність створювати типографічні системи та ієрархії для контенту різного типу;
- здатність адаптувати типографію для різних медіа (друк, digital, motion);
- здатність створювати типографічні композиції та здійснювати верстку текстових матеріалів з використанням сучасного програмного забезпечення (CorelDraw, Adobe Illustrator, InDesign);
- здатність створювати дизайн-проекти з акцентом на типографію та типографічні рішення для різних сфер застосування та оцінювати якість типографічного оформлення.

Структура курсу освітньої компоненти

№	Змістовний модуль	Години (Л/ПЗ/СР) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Історія та теорія типографії	4/6/18	Історія розвитку типографії. Анатомія шрифту. Класифікація шрифтів. Термінологія. Видатні шрифтові дизайнери та їхні роботи. Еволюція друкарських технологій.	Обговорення Поточне опитування Тестування Практичні вправи
2	Макротипографія	4/6/18	Модульні сітки. Компонування сторінки. Формати видань. Поля та кеги. Типографічна ієрархія. Ритм та пропорції в типографії. Принципи організації простору.	Обговорення Поточне опитування Тестування Практичні вправи
3	Мікротипографія	3/5/18	Кегль та інтерліньяж. Трекінг та кернінг. Вирівнювання тексту. Переноси слів. Висячі рядки. Пунктуація та спеціальні символи. Правила набору кирилиці.	Обговорення Поточне опитування Тестування Практичні вправи
4	Шрифтові комбінації та системи	3/5/17	Принципи поєднання шрифтів. Контраст та гармонія. Шрифтові сім'ї. Створення типографічних систем. Адаптивна типографія. Змінні шрифти (variable fonts).	Обговорення Поточне опитування Тестування Практичні вправи
5	Типографія в різних медіа	4/6/18	Типографія у друкованих виданнях. Веб-типографія. Типографія в motion design. Типографія в мобільних додатках. Технічні особливості та обмеження різних медіа. Підготовка до друку.	Обговорення Тестування Фінальний проєкт

Рекомендована література

1. LUNA, Paul. Typography: A very short introduction. Oxford University Press, 2018.
2. BAINES, Phil; HASLAM, Andrew. Type & typography. Laurence King Publishing, 2005.
3. KNUTH, Donald Ervin. Digital typography. Csl Publications, 1999.
4. AMBROSE, Gavin; HARRIS, Paul. The fundamentals of typography. Ava Publishing, 2006.
5. GILL, Eric. An essay on typography. Penguin UK, 2013.
6. SPENCER, Herbert. Pioneers of modern typography. MIT Press, 2004.
7. LUPTON, Ellen. Thinking with type: A critical guide for designers, writers, editors, & students. Chronicle Books, 2014.

8. ROBERTSON, S. Ian. Types of thinking. Routledge, 2013.
9. CHENG, Karen. Designing type. Yale University Press, 2020.
10. CARTER, Rob; MEGGS, Philip B.; DAY, Ben. Typographic design: Form and communication. John Wiley & Sons, 2011.
11. KENNA, Hilary. Emil Ruder: A future for design principles in screen typography. Design Issues, 2011, 27.1: 35-54.
12. <https://www.typography.com/>
13. <https://www.myfonts.com/>
14. <https://www.coreldraw.com/en/learn/>
15. <https://www.adobe.com/ua/learn/illustrator>
16. <https://www.adobe.com/ua/learn/indesign>

Оцінювання курсу

Інструменти і завдання	Кількість балів
Поточне опитування	10
Тестування	15
Практичні вправи	35
Фінальний проєкт	25
Екзамен	15

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

<i>Плагіат та академічна доброчесність:</i>	<p>Здобувач може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу ЗдВО можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання. Під час виконання завдань ЗдВО має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями.</p>
<i>Завдання і заняття:</i>	<p>Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.</p>
<i>Поведінка в аудиторії:</i>	<p>На заняття здобувачі вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.</p> <p>Під час занять здобувачі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - не вживають їжу та жувальну гумку; - не залишають аудиторію без дозволу викладача; - не заважають викладачу проводити заняття; - беруть участь в аналізі типографічних рішень та конструктивній критиці робіт. <p>Під час контролю знань здобувачі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - є підготовленими відповідно до вимог даного курсу; - розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб); - не заважають іншим; - виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань; - демонструють розуміння типографічних принципів та можуть обґрунтувати прийняті рішення.